महाराष्ट्र राज्याचे तृतीयपंथीयांसाठीचे धोरण - २०२४.
ट्रान्सजेंडर्स/तृतीयपंथीय मदत करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर वैद्यकीय मंडळे स्थापन करणे.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांकः तृतीय -२०२४/अनौ.क्र.०१/प्र.क्र.१०/कु.क.
१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रूग्णालय संकूल इमारत
नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००१.
दिनांक : १० जून, २०२४

वाचा :-

१) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभाग शासन निर्णय क्र.तृतीय-२०२३/प्र.क्र.१२२/सामासू, दि.११.०३.२०२४.
२) सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.अप्रवि-२०१८/प्र.क्र.४६/आरोग्य-६, दि.१४.०९.२०१८.
३) सह संचालक (रुग्णालय - राज्यस्तर), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. आसेआ/कक्ष-३/टे-१०/तृतीयपंथी/आरोग्य धोरण/७८४५/२०२४, दि. २२.०३.२०२४.

परिपत्रक :-

मा. सर्वोच्च न्यायालयाने रिट पिटीशन क्र.४००/२०१२ व ६०४/२०१३ या प्रकरणामध्ये तृतीय पंथीयांना सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गीय नागरीक समजण्यासाठी पावले उचलावेत असे निर्देश दिले आहेत. या निर्देशाच्या अनुषंगाने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभाग शासन निर्णय दि. ११.०३.२०२४ रोजी धोरण जाहीर केले आहे. या धोरणामध्ये ट्रान्सजेंडर्स/तृतीयपंथीय मदत करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर वैद्यकीय मंडळे स्थापन करण्याची बाब नमूद केली आहे.

२. वरील वाचा क्र.०३ येथील पत्रान्वये आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांना ट्रान्सजेंडर्स/तृतीयपंथीय मदत करण्यासाठी स्वतंत्र वैद्यकीय मंडळ स्थापन करण्याऐवजी सद्यस्थितीत कार्यान्वित असलेल्या वैद्यकीय मंडळाकडे हे कामकाज सुपूर्द करण्यात यावे असे सुचविले आहे. त्यास अनुसरुन संदर्भ क्र.०२ येथील शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आलेल्या वैद्यकीय मंडळाकडे हे कामकाज सोपविण्यात येत आहे तसेच आवश्यकतेनुसार स्त्रीरोग तज्ञ/मानसोपचार तज्ञ इत्यादीचा सदस्य म्हणून समावेश करावा. या वैद्यकीय मंडळाने ट्रान्सजेंडर्स/तृतीयपंथीय यांना लिंगबदल शस्त्रक्रिया व उपचार याबाबत समुपदेशन व मदत करावी.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२४०६१०१६१०५१२९१७ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

VAIBHAV GAJANAN KOSHTI

Digitally signed by VAIBHAV GAJANAN KOSHTI
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=PUBLIC HEALTH DEPARTMENT, 2.5.4.20=5749df8e46703e97e25555afe696d0a51badfa2373ccdc83593e18af18e92f1a, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=47C0ABB5437C6B09C621CCA6C499475684F37EA0F5529DD3EF3D6E6B3326E747, cn=VAIBHAV GAJANAN KOSHTI
Date: 2024.06.10 17:10:06 +05'30'

(वैभव ग. कोष्टी)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२. मा.अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक.
३. प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
७. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व).
८. अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, (सर्व).
९. जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व).
१०. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
११. संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई.
१२. सह संचालक, अर्थ व प्रशासन, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
१३. अतिरिक्त संचालक, आरोगय सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
१४. उप संचालक, आरोग्य सेवा, परिमंडळ (सर्व)
१५. निवडनस्ती (कु.क.) .